Emeğin Kurtuluşu

Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!

ISSN 2822-6534 | 15 Günlük Devrimci Sınıf Gazetesi | 16-30 Eylül 2026 | Sayı: 88 | Fiyat: 20 TL

Sömürü ve zorbalık düzenine karşı emeğin ve özgürlüğün için dövüş!

“Saray rejiminin fütursuz baskı ve zorbalık politikaları toplumda umutsuzluk yaratırken, tarih bu rejimi ve arkasındaki sermaye düzenini alaşağı edecek gücü, işçi sınıfını göreve çağırıyor.”

24 yıllık iktidarı boyunca AKP’nin en büyük şansı, karşısında hiçbir zaman güçlü ve örgütlü bir sınıf hareketi bulmamış olması oldu. Elbette, tıpkı diğer iktidarlar döneminde olduğu gibi AKP döneminde de önemli hak alma mücadeleleri ve kitlesel eylemler yaşandı. Ancak sınıf hareketi hiçbir zaman birleşik bir karakter kazanıp iktidarın karşısına dikilmedi. Sermayenin en saldırgan politikalarının uygulayıcısı olan böyle bir iktidarın bu talihi, aslında kendi başarısının ürünü değildi.

Yıl dönümü yakın zamanda geride kalan 12 Eylül 1980 askerî darbesi, büyüyüp gelişen ve siyasal bir hatta doğru ilerleyen işçi hareketinin önünü kesmek, devrimci hareketi ezmek hedefiyle yapılmıştı. Bu darbenin ardından ne sınıf hareketi ne de devrimci hareket bir daha eski güçlü günlerine dönebildi. İşçi hareketinin 80’li yılların ikinci yarısındaki muazzam yükselişi, büyük Zonguldak yürüyüşünün Mengen barikatlarında satılmasıyla geri çekildi. 90’lı yıllar ise bir yandan önemli mevzi direnişlerine, öte yandan uygulanan IMF programlarının yarattığı yıkıma karşı büyüyen öfkenin kaynaklık ettiği kitlesel tepkilere ve mitinglere sahne oldu. Ancak 1999 tarihli mezarda emeklilik ve tahkim eylemlerinin yine sendikal bürokrasi tarafından ortada bırakılmasıyla sınıf hareketi bir kez daha geri çekildi.

12 Eylül politikalarının yarattığı zeminin üzerinde iktidara gelen AKP, yarım kalan özelleştirmeleri tamamladı ve İş Yasası’nı sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda değiştirdi. İşçi sınıfının çalışma ve yaşam koşulları giderek ağırlaştı. Devlet iktidarını adım adım ele geçiren AKP, yeri geldiğinde bazı sermaye gruplarıyla karşı karşıya gelse de esas olarak sermaye sınıfının ihtiyaçlarına yanıt vermek ve çıkarlarını korumak için hareket etti. Ardı ardına devreye sokulan saldırı politikaları ve uygulanan ekonomik programlar bunun aracı oldu.

AKP’nin dünya tarihinde bile eşine az rastlanır bu uzun iktidarı yalnızca sermaye çevrelerinin ve uluslararası emperyalist güçlerin desteğiyle ya da toplum nezdinde başarıyla uyguladığı kutuplaştırma politikalarıyla açıklanamaz. Onu ayakta tutan unsurlardan biri de sendikal hareket içerisindeki işbirlikçi ve uzlaşmacı çizgi oldu. Yalnızca yandaş sendikaların değil, sözde AKP’ye karşı muhalefet yürüten sendikal yönetimlerin de bu çizgisi, saldırıların önüne set olabilecek en büyük gücün, yani işçi sınıfının etkisiz kalmasına yol açtı. İşçi sınıfı ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları en dibe doğru çekilirken sendikal hareket, dolasıyla işçi sınıfı iyiden iyiye kötürüm hale sokuldu.

Şimdi AKP, 24 yıllık iktidarının en zayıf ama aynı zamanda en saldırgan dönemlerinden birini yaşıyor. Toplumsal meşruiyetini ve kitle desteğini büyük ölçüde yitirmiş durumda. Buna rağmen arkasında, uyguladığı saldırı programını ondan daha iyi hayata geçirecek başka bir alternatif göremediği için desteğini sürdüren sermaye sınıfı ve emperyalist güçler bulunuyor.

Bunun dışında iktidarın ayakta kalmak için başvurduğu temel araç baskı ve zorbalık… Süregiden sözde “süreç” üzerinden Kürt halkını ve oluşumlarını kendine yedeklemeye çalışırken, emekçilerin sırtından baskı sopasını eksik etmiyor, operasyonlar ve yargı terörüyle toplumu sindirmeye çalışıyor. Tüm toplum karanlığa sürüklenmeye çalışılırken sermaye sınıfı için otoriter bir rejimin hamiliğini yaptığı dikensiz bir gül bahçesi yaratılıyor.

Bugün işçi sınıfı yalnızca yoksulluk ve açlık tehlikesiyle karşı karşıya değil. Siyasal, sendikal ve demokratik hakları da büyük bir tehdit altında. Tehlikede olan yalnız ekmeği değil, özgürlüğü, kendisinin ve çocuklarının geleceği.

İşçi sınıfının önünde ise hem ekmeği hem de özgürlüğü için dişe diş kavgaya atılmak, bu baskı ve sömürü rejiminin karşısına dikilme dışında bir çare bulunmuyor.

Saray rejiminin fütursuz baskı ve zorbalık politikaları toplumda umutsuzluk yaratırken, tarih bu rejimi ve arkasındaki sermaye düzenini alaşağı edecek gücü, işçi sınıfını göreve çağırıyor.

“Sendikacı” babanın oğlu otelci oldu

Yıllarca işçi aidatlarıyla sefa süren ve işçi sınıfına ihanetleriyle tanınan Türk Metal’in eski başkanlarından Pevrul Kavlak’ın oğlu holding kurmuş ve TMSF tarafından el konulan The Stay Otel’e ortak olmuş.

Pevrul Kavlak, metal işçileri için tescilli bir işçi düşmanı sendika bürokratıdır. Ömrü boyunca sermaye adına işçi sınıfı içindeki ajanlık rolünü layıkıyla yerine getirmiştir. İşçi aidatlarıyla kurdukları haramilerin saltanatı sayesinde zenginliklerine zenginlik katmıştır.

Sermayedarlarla, metal patronlarıyla ve AKP-MHP iktidarıyla hep yakın ilişkiler kurmuş, sınıf hareketini bastırmak ve sömürünün devam etmesini sağlamak için elinden geleni yapmıştır. Burjuvazi ona çok şey borçludur.

Fabrikalarda düşük ücretlere, iş cinayetlerine ve ağır çalışma koşullarına mahkûm edilen metal işçilerinin haklarını savunmak yerine yıllarca sermayeye hizmette kusur etmeyenlerin düzen tarafından ödüllendirilmesi ilk defa karşılaşılan bir şey değildir.

Pevrul Kavlak ve temsil ettiği bürokratik anlayış, işçinin örgütlü gücünü kırmak ve mevcut sömürü çarkının pürüzsüz işlemesini sağlamakla görevliydi. İhanetlerle dolu görevindeki “başarısı”, ona ve oğluna sermaye düzeni içerisinde müreffeh bir gelecek bırakmış görünüyor.

Bu sürecin bir diğer dikkat çekici boyutu, TMSF kaynaklarının ve el konulan varlıkların kimlerin eline geçtiğidir. AKP iktidarının denetimindeki TMSF, iktidara sadakatini kanıtlamış isimlerin ailelerine rant kapılarını açıyor.

Sendika bürokratının oğlu, işçi sınıfının alınterinden yaratılan değerler ve siyasi iktidarın sağladığı imkânlarla kısa sürede holding patronu konumuna gelebiliyor. Lüks otel yatırımları ve sermaye ortaklıkları, patron-iktidar-sarı sendika ilişkisinin somutlaşmış hâlidir.

Zaten Kavlaklar, Türk Metal çetesinin işlettiği oteller sayesinde otelciliği sendikacılıktan daha iyi bilmektedir.

Bu tablo, işçi sınıfının yalnızca sermayeye ve siyasi iktidara karşı değil, kendi örgütlerini işgal etmiş bu sarı sendika bürokrasisine karşı da mücadele etmesi gerektiğini açıkça gösteriyor.

Emeğin Kurtuluşu
insanlığın kurtuluşudur!

emeginkurtulusu.net

emeginkurtulus

0 506 597 1917

Adres:
Yukarı Mah. Yankı Sok.
Bayram Apt. No:9/2
KARTAL / İSTANBUL

e-mail:
kurtulusuemegin@gmail.com

Emeğin Kurtuluşu Sayı: 0088 *
Fiyatı: 20 ₺ * 16-30 Eylül 2026 *
Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Kardelen Yoğungan *
Yayın Türü: Siyasi - Türkçe - haftalık - yaygın süreli *
EMEĞİN KURTULUŞU Basım Yayın Ltd. Şti. *
Yukarı Mah. Yankı Sok. Bayram Apt. No:9/2
Kartal / İstanbul
Tel: 0 (506) 597 1917 *
Baskı: Arslan Güneydoğu Gazetecilik Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. * Osmangazi Mah. 3143. Sok. No: 6/2
Esenyurt / İstanbul * Tel: 0 535 977 07 92

Rant düzeninin son adımı: “Kiralık Konut Projesi”

AKP iktidarının kuruluşundan bu yana ekonomi politikasının merkezine oturttuğu iş kollarının başında inşaat geliyor. Özellikle yandaş sermaye diye adlandırılan kesimin başlangıçta en çok semirdiği alan burası oldu. Ülke ekonomisinin tüm imkânları, inşaat çarklarının dönmesi ve ihalelerin “Beşli Çete” başta olmak üzere yandaş sermaye gruplarına peşkeş çekilmesi için seferber edildi. Bir yanda toplumun hiçbir temel ihtiyacına karşılık gelmeyen devasa rant projeleriyle göz boyanırken, diğer yanda halkın cebinden çekilen kaynaklarla yandaşların kasaları dolduruluyor.

Bu rant çarkının en önemli aygıtlarından biri olan TOKİ eliyle, “dar gelirlilere ucuz konut” söylemiyle bir yandan inşaat sermayesine kesintisiz pazar yaratılıyor; diğer yandan da emekçilerin kısıtlı birikimlerine hatta henüz cebine girmemiş olan gelecek kazançlarına bile göz dikiliyor.

Tam da bu tablo ortadayken, iktidar şimdi de İstanbul’da “kiralık konut projesi” adıyla yeni bir adımla karşımıza çıkıyor. Bu projenin arkasındaki gerçek niyet son derece açıktır:

TOKİ’nin elinde kalan, satamadıkları konut stokunu kiralama yöntemiyle nakde çevirerek inşaat sermayesine sıcak para akışının devamlılığını sağlamak istiyorlar. İkinci olarak da derinleşen barınma krizini ve fahiş kira artışlarını çözüyormuş gibi yaparak halk nezdinde bir “sosyal devlet” algısı yaratmak niyetindeler.

İktidarın belirlediği kriterler, mevcut sömürü düzeninin ve emekçilerin içine itildiği sefaletin bizzat tescilidir. “Hane geliri 100 bin liranın altında olanlar faydalanabilir” sınırı koyanlar, kendi elleriyle resmi bir itirafta bulunmaktadır. Bugün net asgari ücretin 28 bin lira olduğu bir ülkede, iki çalışanın bulunduğu bir haneye bile giren gelirin insan onuruna yaraşır bir barınmayı karşılayamadığı iktidar tarafından kabul edilmiştir. Kendi koydukları çıtaya göre halkın ezici çoğunluğu yardıma muhtaç, kirasını ödeyemez durumdadır.

Barınma bir haktır

Sermayenin ve iktidarın kendi devamlılığını sağlamak adına önümüze koyduğu bu tür yama projeler sorunları çözmez. Emekçilerin ihtiyacı, iktidarın rant çarklarını yağlayacak kiralık konut projeleri değildir.

Gerçek çözüm, ücretlerin derhal insanca yaşamaya yetecek seviyeye çekilmesinde, barınma hakkının; beslenme, ulaşım, elektrik, su ve doğalgaz gibi en temel insani ihtiyaçlarla birlikte kamusal, nitelikli ve ücretsiz bir hizmet olarak güvence altına alınmasındadır.

Barınma bir lüks veya lütuf değil, temel insani bir haktır.

Patronlar örgütlü, ya işçiler?

Geçtiğimiz günlerde basına, Rekabet Kurumu'nun Kocaeli ve Gebze'de "iş gücü piyasasına yönelik rekabeti kısıtlayıcı uygulamalarda bulunduğu" gerekçesiyle 37 otomotiv yan sanayi firması hakkında soruşturma başlattığı yansıdı. Bizler tarafından bilinen bu gerçeğin şimdi neden ve hangi hesaplarla soruşturmaya konu edildiği şimdilik açık değil.

Sonucu konusunda pek de iyimser olmamamız gereken bu soruşturma, her şeye rağmen şirketlerin birbirlerinin çalışanlarını işe almamak için "centilmenlik anlaşmaları" yaptıklarının, ücret ve sosyal haklar konusunda çalışanların işyerleri arasındaki "geçiş imkânını" ve "ücret rekabetini" sınırladıklarının resmî itirafı oluyor.

Soruşturma kapsamındaki fabrikalar ise yoğun emek sömürüsünün yaşandığı yerler. Bunların arasında Assan Hanil, Autoliv, Denso, Farplas, Tırsan, Toyota Boshoku ve Toyotetsu gibi şirketler bulunuyor.

Rekabet Kurulu'nun gündemine yeni giren bu "soruşturma" konusu, kuşkusuz ki işçiler için hiç de yeni değil… Sadece Gebze'de ve sadece metal sektöründe de değil, kapitalistler her yerde örgütlüler. Sanayi bölgelerinde kurdukları dernekler ya da birlikler aracılığıyla yeri geldiğinde ücretleri baskılıyor, bir fabrikada sendikal örgütlenme olduğunda ise ortak sınıf tutumuyla bu örgütlenmeyi boğmak için seferber oluyorlar. Sadece sosyal haklar ve çalışma koşulları açısından bilgi alışverişi yapmıyorlar, mücadele eden işçilerin isimlerinin yer aldığı "kara listeleri" elden ele dolaştırıyorlar.

Patronlar, bu örnekte de görüldüğü gibi, işçi sınıfının karşısında örgütlüler. Kendi sınıf tutumlarıyla, örgütlü güçleriyle işçilerin karşısında konumlanıyorlar. Peki ya işçiler?

Bu tür saldırıların önüne Rekabet Kurulu gibi kurumların sözde soruşturmalarıyla geçmek mümkün değil. İşçi sınıfının kendi örgütlü tutumunu sermayenin karşısına çıkarmak gerekiyor.

SINIF TAVRI

2027-2029 OVP ve işçi sınıfı

2027-2029 dönemini kapsayan yeni Orta Vadeli Program'ı (OVP) açıkladı. Programa bakılırsa 2026 yıl sonu enflasyonunun yüzde 28,4, büyümenin ise yüzde 3,3 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Enflasyonun 2027'de yüzde 21'e, 2028'de yüzde 13,5-15,5 bandına, 2029'da ise yüzde 9'a inmesi öngörülüyor.

Program, büyüme hedefleri bütçe açığı ve işsizlik vb. sorunlar açısından da pek iyimser. Buna göre ülke ekonomisinin 2027'de yüzde 4,2, 2028'de yüzde 4,6 ve 2029'da yüzde 5 büyümesi bekleniyor. Bütçe açığının milli gelire oranının 2029'da yüzde 2,8'e gerilemesi ve üç yılda 2,1 milyon yeni istihdam yaratılması, çizilen pembe tablonun diğer unsurlarını oluşturuyor.

Yine rakamlarla bir "istikrar ve düzelme" tablosu çiziliyor. Ama bu tablo, iktidarın yeni yalanlarla ve gerçekleşmeyeceğini kendisinin de bildiği hedeflerle ekonomik politikalarını allayıp pullama çabasından başka bir şey değil.

Bir yıl önce açıklanan hedeflerin ne kadar hızla çöktüğünü gösteren yeni OVP'ye bakmak bile bunun böyle olduğunu görmeye yeter. Geçen yılki programda 2026 yıl sonu enflasyonu yüzde 16 olarak öngörülmüştü. Şimdi bu rakam, 12,4 puan birden yukarı çekilerek yüzde 28,4'e yükseltildi. Ağustos 2026'da TÜİK'in açıkladığı yıllık enflasyon ise zaten yüzde 31,5… Yani "yeni" hedef bile daha ilan edildiği anda kendi kendiyle çelişiyor. Benzer şekilde 2026 büyüme tahmini de yüzde 3,8'den yüzde 3,3'e indirildi.

Bu bir istisna değil. 2018'den bu yana yayımlanan OVP'lerdeki 18 yıl sonu enflasyon tahmininden yalnızca biri tutturulabildi. Tabii ki o da kâğıt üzerinde. 2022'de OVP yüzde 9,8 enflasyon öngörmüştü; gerçekleşen yüzde 64,3 oldu. 2023 için ilk tahmin yüzde 8 iken, sonraki revizyonla yüzde 24,9'a çıkarıldı; gerçekleşen ise yine yüzde 64,8'i buldu. 2024'te açıklanan programda ise 2026 enflasyonunun tek haneye, yüzde 9,7 civarına ineceği iddia edilmişti. Bugün aynı yıl için resmî beklenti yüzde 28,4. Kısacası "dezenflasyon" söylemi, sekiz yıldır aralıksız biçimde kendi kendini yalanlarken iktidarın OVP'si her yıla yeni iyimser tahminlerle girmekten vazgeçmiyor.

Enflasyon hedefleri konusunda iyimser tahminlerle bulunulup sonra yukarıya revize edilmesinin en somut işlevlerinden birinin, "yakın gelecekte rahatlama var" beklentisi yaratmak olduğunu biliyoruz. Bu beklenti, ücret taleplerini ve toplu sözleşme müzakerelerini baskılamak, işçi sınıfını düşük ücretlere razı etmek için kullanılıyor. Aynı zamanda sermaye açısından bir öngörülebilirlik havası yaratmanın aracı.

Enflasyonun kaynağı, OVP metinlerinde "küresel ticaretin yavaşlaması", "jeopolitik gerilimler", "Ortadoğu'daki savaş" gibi dışsal etkenlere bağlanıyor. Elbette emperyalist yağma politikalarının ekonomik bir faturası da var. Ama bu açıklama, enflasyonun esas kaynağının sermayenin bitmek bilmeyen kâr hırsı olduğu ve iktidarın ekonomi politikalarının her durumda bu çıkarları güvence altına almaya çalıştığı gerçeğinin üzerini örten bir perde işlevi görüyor.

Enflasyon hedefindeki her revizyon, TÜFE'ye endeksli asgari ücret ve toplu sözleşme zeminini aşındırıyor, reel ücretler, ekonominin gerçek tablosu karşısında sürekli eriyor. Büyüme rakamlarındaki iyileşmeler ise zaten gerçekleştiği koşullarda bile emekçilerin yaşam koşullarına yansımıyor.

2027-2029 OVP'si, AKP'nin krizi işçi sınıfına fatura ederek yönetme planının devam ettiğinin bir göstergesidir. Çelişkilerle dolu programın yıldan yıla değişmeyen tek tutarlılık alanı da burasıdır. İşçi sınıfının ve emekçilerin geniş bir kesiminin, sermaye sınıfının çıkarları için yazılan sahte iyimser tablolara karnı tok. Ancak bu bilinç kendi başına sorunları çözmüyor. İnsanca yaşam koşullarının ve güvenli bir geleceğin kapısını aralayan yol, iktidarın ekonomik yıkım programlarına karşı dişe diş bir mücadeleden ve örgütlü bir sınıf tutumundan geçiyor.

Asgari ücret masada değil, mücadele ile belirlenir!

Asgari ücretin belirlenme süreci yaklaşıyor. Aralık ayında belirlenecek olan asgari ücret rakamı her sene olduğu gibi işçi sınıfının en önemli gündemlerinden biri olacak.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, sermayenin ücret politikalarını hayata geçiren açık bir aparata dönüşmüş durumda. Tek adam rejiminin Orta Vadeli Program ile çizdiği ekonomik çerçevede işçi ücretlerinin ne kadar baskılanacağına, patronların kârlarının nasıl korunacağına ilişkin mekanizmaların başında bu sözde komisyon gelmektedir.

Geçtiğimiz dönem belirlenen asgari ücret bunun en açık örneklerinden biridir. Açlık sınırının altında kalan bir ücret, milyonlarca işçiye daha fazla çalışmayı, daha az tüketmeyi, öğünsüz günleri ve her ay biraz daha büyüyen borçları dayattı. Belirlenen ücret, bırakın insanca yaşamayı, çoğu işçinin kirasını ve temel ihtiyaçlarını karşılamasına dahi yetmedi.

Asgari ücret yalnızca asgari ücretlinin ücretini belirlemiyor. Asgari ücretin düşük tutulması, patronlar açısından bütün ücret skalasını aşağıya çekmenin önemli bir aracı durumunda. Asgari ücret oranı, ocak zamlarından fabrikalardaki sözleşmelere, grup toplu sözleşme süreçlerine kadar bir çok şeyde baz alınıyor.

Patronlar “Asgari ücret bu kadar arttı”, “Yasal zammın üstüne çıkamam” diyerek kendi zamlarını sınırlamaya, işçilerin taleplerini bastırmaya çalışıyor.

Bu nedenle “asgari ücret meselesi” yalnızca asgari ücretlinin meselesi değil. Tüm emekçileri ilgilendiriyor.

Sermaye kendi cephesinden sürece bölgesel asgari ücret ve yeni teşvik avantajları tartışmalarıyla hazırlanırken, işçi sınıfı ve emekçiler açısından önümüzdeki üç ay kritik bir önem taşıyor.

Sermaye kendi hesabını yapıyor. Hükümet kendi programını uyguluyor. Patronlar şimdiden “maliyet”, “rekabet” ve “enflasyon” gerekçeleriyle işçinin ücretini sınırlamanın hesabını yapıyor.

İşçi sınıfı da kendi hesabını yapmak zorundadır. İnsanca yaşayabileceğimiz bir ücret istiyoruz. Ama bunu yalnızca komisyondan bekleyerek elde edemeyiz. Önümüzdeki üç ayı bekleme değil, örgütlenme dönemi olarak ele almak zorundayız.

Her fabrikada, her işyerinde ücretler konuşulmalı. İşçiler birbirleriyle temas kurmalı. Ortak sorunlar belirlenmeli. Talepler birlikte oluşturulmalı. Sendikalı-sendikasız bütün işçilerin ortak mücadele zeminleri yaratılmalı.

İşyerlerindeki mücadeleler birbirinden kopuk bırakılmamalı, fabrikadan fabrikaya, sektörden sektöre yayılan bir dayanışma ve mücadele hattı örülmelidir.

Asgari ücret, işçinin yaşamını belirleyen bir sayı değil, milyonlarca işçinin yaşamını belirleyen bir mücadele alanıdır. Ve bu mücadele, komisyon toplandığı gün değil, bugün fabrikalarda başlar.

Okullar açılırken kaygılar artıyor

14 Eylül Pazartesi günü yeni eğitim-öğretim yılı başladı. Okulların açılacağı gün yaklaştıkça emekçi ailelerin kaygıları da derinleşti.

Bunlardan ilki okul masrafları olarak karşımıza çıkıyor. Eğitim-İş’in Okul Masrafları Araştırması’na göre 2026-2027 eğitim-öğretim yılı için okula başlama maliyeti 77.599 TL bandına yükselmiş durumda. Bu ortalama maliyet asgari ücretli bir emekçinin maaşının 2-2,5 katına denk gelirken, bir emeklinin ise maaşının 3 katından fazlasına denk geliyor.

Üstelik okul masrafları yalnızca bu başlangıç maliyetiyle de sınırlı değil. Yıl içerisinde beslenme, kırtasiye, ulaşım/servis gibi düzenli aylık giderler de eklendiğinde, en temel haklardan biri olan eğitimin sistem tarafından nasıl bir ticarethane mantığıyla ele alındığı gözler önüne seriliyor.

Bu kaygıların önde gelenlerinden ikincisini ise can güvenliği oluyor. Bu yılın sonlarına doğru Antep ve Urfa’da okullarda meydana gelen saldırı ve şiddet olayları göz önünde bulundurulduğunda, ailelerin bu konuda kaygılanması ve çocuklarının can güvenliğinden endişe etmesi çok doğal. Her yanından adaletsizlik ve hukuksuzluk akan iktidarın, “güvenlik önlemleri” adı altında atacağı adımların sorunun çözümünde rol oynayacağına işçi ve emekçiler inanmıyor.

Üçüncü kaygı alanını ise çocuk işçi ölümleri oluşturuyor. Servet-sefalet ayrımının bu denli derinleştiği, yoksulluğun alabildiğine arttığı bu düzende emekçi aileler çocuklarını hem daha kısa yoldan iş sahibi olmaları umudu hem de MESEM kapsamında çalışarak eve iki kuruş daha fazla getirebilmesi ihtimali ile meslek liselerine yönlendiriyor. Ancak adına MESEM denen bu cinayet ve sömürü kurumu, çocukları iş güvenliğinden ve her türlü sosyal haktan yoksun bırakarak, ucuzun da ucuzu ücretlerle çalıştırıyor, çocukları iş cinayetleri, iş kazaları, taciz, baskı ve mobbing cenderesi içinde bırakıyor.

Dolayısıyla okulların açılması, emekçi bir aile için salt yeni bir eğitim-öğretim döneminin başlaması anlamına gelmiyor. Bir tarafta karşılanması giderek imkânsız hâle gelen eğitim masrafları, diğer yanda çocukların can güvenliğine ilişkin önüne geçilemeyen kaygılar, öte yanda yoksulluk ve yoksunluk cenderesinde sıkışmışlık nedeniyle çocukların sömürü çarklarının arasına itilmek zorunda kalınması...

Tüm bunlar birbirinden bağımsız sorunlar değil. Aynı düzenin, aynı iktidar politikalarının birer sonucu olarak önümüzde duruyor. Bu açıdan yeni eğitim yılı, emekçi aileler için yeni bir mücadele döneminin başlaması anlamına da geliyor.

Köprü ve otoyolların özelleştirilmesine karşı mücadeleye!

AKP iktidarı özelleştirme saldırılarında sınır tanımıyor. En özelleştirmeci iktidar konumunu pekiştiren adımları atmaya devam ediyor. Kamu kaynaklarını haraç mezat satıyor. Sırada köprü ve otoyolların özelleştirilmesi var.

Peki, hangi köprü ve otoyollar özelleştirilmek isteniyor? 15 Temmuz Şehitler ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri, Edirne-İstanbul-Ankara, Niğde-Pozantı, Pozantı-Tarsus-Mersin, Tarsus-Adana-Gaziantep, Toprakkale-İskenderun, Gaziantep-Şanlıurfa, İzmir-Çeşme ve İzmir-Aydın otoyolları ile Ankara, İzmir, Gaziantep ve Bursa çevreyolları özelleştirilmesi hedefleniyor.

AKP iktidarı tepkileri dindirmek için özelleştirme değil, işletme hakkının devri diyor. Mülkiyet devlette kalacak diyor. İyi de 30 yıl yok pahasına kapitalistler köprü ve otoyollarının sahibi olmayacaklar mı? Olacaklar. 31 Aralık 2031'e kadar tüm gelirler memleketin iliğini kurutan kapitalistlerin kasasına akmayacak mı? Akacak.

AKP iktidarı en özelleştirmeci iktidar unvanını ele geçirdi. Yapılan tüm özelleştirmelerin yüzde 88'inin altındaki imza AKP iktidarına aittir. Ne var ne yok, babalar gibi sattılar. Hâlâ da satıyorlar. AKP, mal üreten kamu işletmelerini özelleştirmekle yetinmedi, kamu hizmetlerini de özelleştirdi.

Tayyip Erdoğan özelleştirmeleri cepheden savundu. "Ben ülkemi pazarlamakla mükellefim. Herkesle her yerde görüşürüm" diyebildi. İşçi ve emekçilerin vergileriyle kurulan kamu işletmeleri haraç mezat asalak kapitalistlere teslim edildi.

Özelleştirmelerle devlet tekeli kalkacak, güya sermaye tabana yayılacaktı. Halka ucuz hizmet verilecekti. Sonuç ne oldu? Özelleştirme gelirleri kapitalistlerin kasalarına aktı. Kapitalistlerin kazancı büyüdükçe büyüdü. Mal ve hizmetlerin fiyatları ise daha da arttı. Bedeli işçi ve emekçiler ödedi.

Köprü ve otoyolların özelleştirilmesinden 2 bin karayolları işçisi ve ailesi doğrudan etkilenecekler. Zira köprü ve otoyollarının özelleştirilmesi çalışanların iş güvencesini yönelik saldırıdır. Kitlesel işten çıkarmalar yaşanabilir. Güvencesiz, taşeron çalışma yaygınlaşır.

Köprü ve otoyolların özelleştirilmesi emeğin toplumsal kesimlerinin yükünü büyütür. Zira geçiş ücretleri devasa oranda artar. Kârını kapitalistler büyütür. Zarar ise bir defa daha işçi ve emekçilerin sırtına bindirilir.

Peki, işçilerin örgütlü olduğu Yol-İş ne yapıyor? Yaptıkları tek şey sözde özelleştirme karşıtı açıklamalardır. Köprü ve otoyollarının özelleştirilmesine karşı herhangi bir ciddi eylem kararı yoktur.

Köprü ve otoyollarda çalışan işçi ve emekçiler özelleştirme saldırısını durdurmak için birleşmelidir. Sınıfın diğer kesimleriyle birleşik mücadelenin yollarını aramalı, Yol-İş ağalarının üzerindeki baskıyı büyütmeli, ihanete geçit vermemelidir.

BAKIŞ

İktidarın algı operasyonları ve gerçekler

Saray rejiminin sömürü, baskı ve zorbalığı alabildiğine tırmandırdığı bir süreçten geçiyoruz. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan ve önümüzdeki üç yılı kapsayan Orta Vadeli Program, ekonomik krizin derinleşmeye devam ettiğini ve faturanın yine işçi ve emekçilere kesilmeye devam edileceğini gösteriyor. Başta ekonomik kriz olmak üzere çok yönlü sorunlarla boğuşan, esneme imkânını ve seçmen desteğini kaybeden Saray rejiminin iktidarını güvence altına alabilmek için baskı ve zorbalığı tırmandırmaktan başka bir seçeneği kalmamış durumda. İlericilere, devrimcilere, işçi sınıfına ve emekçilere dönük saldırılarının yanı sıra, kendisine en yakın tehdit olarak gördüğü düzen muhalefetine dönük saldırganlıkta da hiçbir kural tanımadığını, son olarak Üsküdar Belediyesi'nin gasbı sırasında yaşananlar bir kez daha gösteriyor.

Toplumsal muhalefete, düzen muhalefetine, AKP'yi desteklemeyen cemaatlere, yandaş gazetecilere derken, soruşturmalar ve operasyonlar zinciri geçmişte AKP' de belirleyici yeri olan isimlere kadar uzandı.

Fazlasıyla şaibeli olan ve yıllardır dokunulmayan eski ABB Başkanı Melih Gökçek, yurt dışındaki şirketlere kayıt dışı para aktarma suçlaması ve kaynağı belirsiz gayrimenkuller konusunda ifadeye çağrıldı. Aynı günlerde eski başbakanlardan Ahmet Davutoğlu, yaptığı bir konuşma nedeniyle cumhurbaşkanına hakaret iddiasıyla ifade verdi. Erdoğan rejiminin yakın dönem için en önemli figürlerinden olan Binali Yıldırım hakkında mal varlığı üzerinden tartışmalar sürerken, Yıldırım ve Bülent Arınç hakkında soruşturma iddiaları gündeme geldi.

İktidara çok yakın isimlere soruşturma açılması pek çok kişide soru işareti yarattı. Bu operasyonların AKP içindeki bir hesaplaşmanın ürünü olup olmadığına dair kesin şeyler söylemek elbette henüz zordur. Ancak iktidarın ve yandaş basının, buradan yola çıkarak "yargıya" güvenin yerle bir olduğu bir süreçte imaj tazelemek için bunları kullanmaya çalıştığı açıktır.

Bir yandan kamuoyunda öne çıkan kadın cinayetleri ve faili meçhul cinayetlerin üzerine gidildiği, "adaletin tesis edilmek istendiği", öte yandan herkese "adil" davranıldığı, kendilerine yakın insanların "kayırılmadığı" algısı yaratılmaya çalışılıyor.

Gerçekte ise, gün geçtikçe gerileyen ve çözülen iktidar, kendi iktidarını uzatma derdiyle "iç cepheyi" güçlendirmeye, beraberinde yandaşlarını dizayn etmeye çalışıyor.

Son soruşturmalarda herkese dokunulduğu algısı yaratılmaya çalışılırken bile Saray rejimi "adil" davranamıyor. Düzen muhalefetinin belediyelerine dönük operasyonlarda somut bilgi ve veriye değil, yalnızca iddialara dayanarak belediye başkanları tutuklanırken, 3,80 milyon euroluk kaynak transferi gerçekleştiren, yüzsüzce bu birikimini emekli maaşıyla ve babadan kalma mirasla elde ettiğini iddia eden M. Gökçek hakkında hiçbir "somut tedbir" uygulanamıyor.

Bu sürecin bir anda emlak zengini olan ve iktidarın her türlü mantıktan yoksun operasyonlarını icra etmek dışında bir yeteneği olmayan Adalet Bakanı üzerinden yürütülmesi ise "temiz eller operasyonları" söylemini daha baştan boşa düşürüyor.

Orta Vadeli Program'dan, belediye operasyonlarına, Gökçek soruşturmasından faili meçhul cinayetlere kadar birbirinden kopuk gibi yaşanan gelişmelerde bir bütünlük taşıyor ve biz işçileri doğrudan ilgilendiriyor.

Gün geçtikçe seçmen desteğini, meşruiyetini kaybeden, çok yönlü krizlerle boğuşan iktidar, çaresizce saldırıyor. Yeniden iktidarını güvenceleyebilmek için her bir tuşa basıyor. Tepeden tırnağa yolsuzluğa, suça batmış iktidar, yürüttüğü operasyonlarla da adaleti "tesis" edeceği iddiasıyla davranarak göz boyamaya çalışıyor. Ancak nafile…

Her geçen gün tükenen, tükendikçe saldırganlaşan sermaye iktidarına ve onun yarattığı karanlığa karşı çözüm işçi ve emekçilerin örgütlenmesinden, sermaye iktidarına karşı mücadeleyi büyütmesinden geçiyor.

DİSK/Enerji-Sen üyesi Smart Solar işçilerinin talepleri net:

"İşçilerin iradesine saygı duyulsun!"

Aliağa'da bulunan Smart Solar'da işçiler üyesi oldukları TES-İŞ'ten istifa ederek DİSK/Enerji-Sen'e üye oldu. İşçilerin çoğunluğunun sendika değiştirmesini DİSK/Enerji-Sen ve Birleşik Metal-İş Sendikası 10 Eylül günü fabrika önünde işçilerle yaptıkları buluşmada duyurdular.

Smart Solar patronu işçilerin işbirlikçi TES-İŞ Sendikası'ndan istifa etmesinin ardından 11 Eylül günü 7 işçiyi işten çıkardı. İşçilerin bu saldırıya yanıtı ise üretimi durdurmak oldu. Gece ve gündüz vardiyası iptal edilirken işçiler içerideki vardiyanın dışarı çıkmaması kararı aldı.

Smart Solar işçileri fabrika içerisinde, diğer vardiyadaki işçiler ise kapı önünde direnişi sürdürürken direnişin ikinci gününde fabrika önünde basın açıklaması gerçekleştirdi. Yapılan konuşmalarda sonuna kadar direnecekleri ve asla pes etmeyecekleri söylendi.

Direnişin 3. gününde işçilerin bir kısmı fabrika içerisinde, bir kısmı fabrika önünde direnişi sürdürürken gün içerisinde içeride ve dışarda duran işçiler kapıda yan yana gelerek mücadele kararlılığını pekiştirmeye devam etti.

Öte yandan işçiler fabrikayı terk etmeme eylemini sürdürürken İzmir Karşıyaka'da Smart Solar işçileriyle dayanışma eylemi gerçekleştirildi. Eyleme direnişçi Smart Solar işçilerinin yanı sıra EİB ve DEV TEKSTİL'in de aralarında bulunduğu çok sayıda kurum ve emekten yana sol kamuoyu katıldı.

"Smart Solar işçisinin yanındayız! Sendika haktır engellenemez!" yazılı pankartla Karşıyaka İskele'ye yürüyüş yapıldı. Yürüyüş boyunca Smart Solar işçilerinin sarı sendikaya ve Smart kapitalistine karşı verdiği mücadele aktarıldı. Eylemde yapılan konuşmalarda Smart Solar'da çalışma koşulları ve örgütlenme süreci anlatıldı. Smart kapitalistinin saldırılarına karşı direnme kararlılığı bir kez daha ifade edildi.

Gazetemizin yayına hazırladığı direnişin dördüncü gününde işçiler işyerine alınmazken, işçiler mücadele kararlılığını yineledi.

DİSK Enerji Sen üyesi Smart Solar işçilerinin talepleri net: *"İşçilerin iradesine saygı duyulsun, işten atılan işçiler geri alınsın, sendikal haklar tanınsın."*

Sınıf hareketinden kısa kısa...

Birleşik Metal-İş Sendikası üyesi Panelsan işçilerinin direnişi, Nakliyat-İş üyesi Hödlmayr Lojistik ve Tüvtürk Araç Muayene İstasyonları işçilerinin grevleri sürüyor.

Yozgat'ta Yıldızlar SSS Holding'e bağlı Rasih ve İhsan işletmelerinde çalışan maden işçileri, 4 aydır ücretlerini alamadıkları için 12 Eylül günü iş durdurdu.

Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü şantiyesinde çalışan ve üç ayı aşkındır maaşlarını alamayan işçiler günler boyunca verdikleri mücadelenin ardından 10 Eylül günü "direndik, hakkımızı aldık" dediler.

Büro Emekçileri Sendikası (BES), 10 Eylül günü Maltepe-Kartal Sosyal Güvenlik Kompleks binasında kreş açılması talebiyle basın açıklaması yaptı.

Mersin'de emekli sendika ve dernekleri 4 Eylül günü yaptıkları ortak açıklama ile emeklilerin artan sorunlarını dile getirdi, taleplerini sıraladı.

İşe geri alınma talebiyle direnen Enerji-Sen üyesi Bursagaz işçileri 2 Eylül günü eylemlerini İstanbul Beykoz'da bulunan Aksa Genel Merkezi önüne taşıdı.

İBB'ye bağlı Ağaç A.Ş.'de güvenlik gerekçesiyle işten çıkarılan ve 126 gündür direnişlerini sürdüren işçiler 2 Eylül günü yaptıkları açıklama ile kazandıklarını duyurdu.

İzmir'de Atamay Tekstil işçileri 13 Eylül günü Tommy Hılfiger'ın önünde yaptıkları eylemle haklarını istedi.

“Gemilerde ölmek istemiyoruz”

Deniz İşçileri Platformu denizcilik sektöründeki iş cinayetleri, denetimsizlik ve güvencesiz çalışma koşullarının son bulması talebiyle 13 Eylül günü İstanbul’da eylem yaptı.

Yapılan açıklamada son günlerde ardı ardına yaşanan gemi facialarını hatırlatılarak, denizcilik sektöründeki kazaların arkasında denetimsizlik, ihmal ve kâr hırsının bulunduğu ifade edildi. Platform, Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle Karadeniz’de, İran-İsrail/ABD savaşı nedeniyle Hürmüz Boğazı’nda ve Husilerin saldırıları nedeniyle Kızıldeniz’de sivil ticaret gemilerinin hedef haline geldiğine dikkat çekti. Büyük kurumsal filoların girmekten kaçındığı savaş bölgelerine, yüksek navlun gelirleri nedeniyle yerli armatörlerin yaşlı ve bakımsız gemileri gönderdiği belirtildi.

Yapılan konuşmalarda güvenli seferler yapılana kadar denizcilerin susmayacağı söylendi.

Samsun Atakum Belediyesi işçileri direnişte

Samsun Atakum Belediyesi’nde işçiler beş aylık maaşları için 5 Eylül’de belediye binası önünde direnişe başladı. İşçiler yaptıkları eylemde taleplerini sıraladılar.

Talepleri karşısında yanıt alamayan işçiler 9 Eylül günü süresiz açlık grevine başladılar.

İşçilerin talepleri ise şöyle:

“*Ödenmeyen birikmiş maaşların derhal yatırılması,

*Belediyenin açık ve şeffaf bir ödeme takvimi açıklaması,

*Maaş krizinin tekrarlanmaması adına somut ve kalıcı bir plan hazırlanması.”

İşçilerin açlık grevi sürdürürken geçtik işçilerin eylemine destek vermeyi, grev kırıcılığı yapan DİSK Genel-İş Sendikası Samsun Şube Başkanı Mutlu Karabacak açıklamalarıyla kamuoyundan büyük tepki topladı.

KAVGANIN İÇİNDEN

Smart Solar işçisi hakları ve geleceği için direnişe geçti!

İzmir Aliağa Organize Sanayi Bölgesi’nde bulunan, güneş paneli üretimi yapan Smart Solar’da işçiler uzun zamandır kötü çalışma koşullarına ve hak gasplarına tepkili.

Kapitalistin eliyle işçilerin üye edildiği TES-İŞ, işçilerin sorunlarını çözmeyi değil, kapitalistin çıkarları doğrultusunda işçileri ikna etmeyi görev edinen bir sendika olarak hareket ediyordu. Son imzalanan sözleşmede bağıtlanan ara zammın verilmemesi üzerine işçiler harekete geçerek sarı sendikadan istifa etmeye ve DİSK Enerji-Sen’e geçmeye başladı. Birleşik Metal ve Enerji-Sen’in birlikte yürüttüğü örgütlenme çalışması kısa zamanda başarıya ulaştı. TES-İŞ üzerinden kurduğu sendikal koruculuk düzeninin sarsıldığını gören Smart kapitalisti, 11 Eylül günü 7 öncü işçiyi işten attı.

Bunun üzerine işçiler, Enerji-Sen’in çağrısıyla 16.00-24.00 vardiyasında üretimi durdurarak eyleme geçti. Kapitalist, diğer vardiyaları iptal edip işçileri idari izinli göstererek direnişin büyümesini engellemeye çalıştı. Ancak bu hamle de sökmedi.16.00-24.00 vardiyasındaki işçiler fabrikayı terk etmeyerek direnişi sürdürürken, diğer vardiyalardaki işçiler fabrika önüne geldiler.

Smart Solar işçileri günlerdir hem fabrika içerisinde hem de fabrika kapısı önünde, işten atılanların geri alınması ve sendika tercihlerinin tanınması talepleriyle direniyor.

Bir yandan “kriz var” diye ağlayıp öte yandan yeni fabrika açacak kadar iyi kazanan Smart Solar kapitalisti, ekonomik krizi bahane ederek işçilerin haklarını gasp etmeye, baskı ve mobbingle sömürüyü ağırlaştırmaya çalışıyordu.

Bunu yaparken, işçileri kontrol altında tutmak için kullandığı TES-İŞ’ten işçilerin istifa ederek kurtulmasının önüne işten atma saldırısıyla geçmeye çalıştı. Ancak bu kez başarılı olamadı.

Çoğunlukla kadın işçilerin çalıştığı Smart Solar’da işçiler, bu direnişe ilişkin, “Geç bile kaldık. Onca baskı ve haksızlık karşısında ancak harekete geçebildik” diyor. Kararlı mücadele önüne koyulan engelleri aşarak kendine ve bölge işçi sınıfına yol açıyor.

Smart Solar direnişi sınıfın mücadelesine güç veriyor

Sermaye sınıfının ve iktidarın ekonomik ve siyasal saldırılarını, sınıf hareketinin zayıflığından güç alarak ve sendikal bürokrasinin hizmetlerinden faydalanarak artırdığı bir süreçten geçiyoruz.

Birçok sendikalı işletmede sözleşmeler eliyle ücretler düşürülüyor. Petkim ve Star gibi işletmelerde yüzde sıfır zam verildiği, bazı metal işletmelerinde ara zamların iptal edildiği ya da sözleşme sürelerinin uzatılarak ücretlerin fiilen geriletildiği, işten atmaların yaygınlaştığı bir dönemde Smart Solar işçilerinin bu saldırılara karşı direnmesi büyük önem taşıyor. İşçilerin sermayenin dayatmaları karşısında boyun eğmek yerine üretimden gelen gücünü kullanmayı seçmesi, yalnızca Smart Solar işçileri açısından değil, tüm işçi sınıfı açısından önemli bir mücadele örneği oluşturuyor.

Smart Solar direnişi yeni bir soluk

Smart Solar direnişi, mücadele azmiyle işçi sınıfının mücadelesine yeni bir soluk olmuş durumda.

İçinden geçilen karanlık tabloya aldırmadan talepleri ve özlemleri için birleşen, kararlı bir şekilde mücadele eden Smart Solar işçileri, tabandan yükselen iradenin mücadeleci bir anlayışla örgütlendiğinde değişimi yaratabilecek temel güç olduğunu bir kez daha gösteriyor.

Umutsuzluk içerisinde sefalete ve kölece bir yaşama itilen işçi sınıfı için Smart Solar işçileri bir başka yol açmaya çalışıyor.

Bu mücadeleyle dayanışmayı büyütmek, direnişi topyekûn bir mücadeleye dönüştürmek görevi ise tüm işçi sınıfının omuzlarında duruyor.

Yaşasın Smart Solar işçilerinin mücadelesi!

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

AKP’nin 25 yılı / 3

Yapısal kriz, kayyım rejimi ve emperyalizme uşaklıkta yeni evre

“AKP’nin 25 yıllık bilançosu, ne bir “başarı” ne de yalnızca bir “kişisel diktatörlük” hikâyesidir. Sermayenin yaşadığı krizleri işçi sınıfına fatura ederek aşma yöneliminin kesintisiz tarihidir. Bu tarihi kesintiye uğratacak olan ise sermaye sınıfının kendi içindeki çelişkileri veya emperyalist merkezlerin tercihleri değil, işçi sınıfının bağımsız, devrimci ve örgütlü mücadelesi olacaktır.”

AKP’nin 25 yıllık iktidarının son evresi sadece bir otoriterleşme dönemi değildir. 2018’de patlayan model, 2023’te uluslararası finansal sermayenin dayattığı yeni bir kemer sıkma rejimiyle “tedavi” edilmeye çalışılırken, siyasi alan da burjuva demokrasisinin son kalıntılarının tasfiyesiyle daraltıldı. Emperyalist bloklar arası hesaplaşmada manevra alanı açma çabası içerisindeki AKP bir yandan kendi iktidarını kaybettiği toplumsal desteğe rağmen sürdürmeye çalışırken öte yandan sermaye sınıfının çıkar ve ihtiyaçlarına göre davranmayı kesintisiz olarak sürdürdü.

Tıkanan ekonomi modeli ve işçi sınıfına maliyeti

2018 yılının yaz aylarında patlak veren kur krizi, dış borçlanmaya, ucuz dış finansmana ve imar-rant politikalarına dayalı Türkiye kapitalizminin kırılganlıklarının yeni bir göstergesi oldu. Bu tarih, AKP’nin mevcut ekonomik politikalarının ve buna dayalı birikim rejiminin duvara çarptığı, rejim krizinin derin bir iktisadi krizle birleştiği yeni bir dönemi işaretliyordu.

Yüksek dış borç stoku, kronik cari açık, aşırı değerli TL ve şirketlerin döviz cinsinden borçlanmaya bağımlılığı bir araya geldiğinde tıkanma kaçınılmaz hale geldi. Berat Albayrak’ın Hazine ve Maliye Bakanlığı’nda bulunduğu 2018-2020 döneminde büyüme oranları gerilerken Merkez Bankası döviz rezervleri eridi, kamu borcu ve döviz cinsinden dış borç rakamları fırladı. Kuru düşük tutma stratejisi ithalatı görece ucuzlatıp ihracatın fiyat rekabetçiliğini zayıflattı. Böylece model, kendi temel çelişkilerini çözmek yerine daha da derinleştirdi.

2021’de gelen “faiz düşürme” hamlesi ve ardından icat edilen Kur Korumalı Mevduat (KKM) mekanizması, krizi öteleme girişiminin bir parçasıydı. Bu politika da sürdürülemez hale gelince, Haziran 2023’te, yani seçimin hemen ardından Mehmet Şimşek ve Hafize Gaye Erkan eliyle yürütülmek üzere “rasyonel ekonomi politikasına dönüş” dönemi başladı. Sıkı para politikası, agresif faiz artışı, kamu harcamalarında disiplin söylemi eşliğinde başlayan bu dönem uluslararası finansal sermayenin ve yerli büyük burjuvazinin krizin faturasını işçi sınıfına daha şiddetle yıkacak bir program talebinin sonucuydu.

Ekonomi politikasına yönelik bu tercihlerin işçi sınıfına faturası oldukça ağır oldu. Bu dönemde, Türkiye işçi sınıfı cumhuriyet tarihinin en ağır reel ücret kayıplarından birini yaşadı. DİSK-AR verilerine göre 2026’nın ilk yedi ayında SGK kapsamındaki yaklaşık 17 milyon sigortalı işçinin enflasyon ve vergi/kesinti kaynaklı toplam ücret kaybı 1 trilyon 486 milyar TL’yi buldu. İşçiler Temmuz 2026’nın en az 13 gününü yalnızca vergi, kesinti ve enflasyona çalıştı. Bu kayıp bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yaklaşık yüzde 51 oranında artmış durumda. Yani, rejimin “enflasyonla mücadele” söylemi, işçi sınıfının kaybını azaltmak bir yana, hızlandırarak büyütmeye devam etti.

2023 seçimleri ve rejimin yeniden üretim kapasitesi

Mayıs 2023 seçimlerinde AKP-MHP bloğu ekonomik krizin tüm ağırlığına rağmen iktidarını korumayı başardı. Ancak 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde AKP kurulduğu günden beri ilk kez ikinci parti konumuna geriledi. Bu yenilgi esas olarak derinleşen ekonomik krizin siyasi karşılığıydı. Bu durum, AKP eliyle inşa edilmek istenen yeni rejim için bir meşruiyet krizi anlamına da geliyordu. Yanıt, ilerici muhalefetin üzerinden eksik edilmeyen yargı terörünün burjuva muhalefetini kapsayacak şekilde genişletilmesi ve demokratik alanın iyice daraltılması oldu. Bu süreç,

devlet-hukuk aygıtının fiilen tek bir siyasi merkezin denetimine geçtiğinin açık bir göstergesiydi.

1 Ekim 2024'te MHP lideri Devlet Bahçeli'nin Meclis'te DEM Parti sıralarına gidip el sıkışmasıyla başlayan "yeni süreç"; 27 Şubat 2025'te Öcalan'ın PKK'ya fesih ve silah bırakma çağrısı, 12 Mayıs 2025'te PKK'nın kendini feshetme kararı, 11 Temmuz'daki sembolik silah yakma töreni ve Ağustos 2026'da TBMM'den geçen yasayla belli açılardan kurumsal bir çerçeveye kavuştu.

"Terörsüz Türkiye" adı altında pazarlanan bu süreç, ABD'nin Ortadoğu ve dünya politikalarıyla uyumlu bir şekilde gelişti. İç siyaset açısından ise Erdoğan'ın başkanlığını 2028 sonrasına taşıyacak anayasa değişikliği için DEM Parti'nin parlamentodaki desteğine duyduğu ihtiyaçla şekillendi. Tıpkı bir önceki "çözüm süreci"nde olduğu gibi, bugünkü süreç de Kürt halkının demokratik taleplerinin karşılanması arayışından değil, sermayenin bölgede yeni yatırım ve pazar alanları açma, AKP'nin ise iktidarını koruma ve anayasal çoğunluğa ulaşma hedeflerinden güç alıyor.

Dış politikada manevra alanları ve bölgesel vekillik arayışı

Bu süreçte, içerideki iktisadi ve siyasal kriz ile dış politika hatları arasındaki bağ da son derece sıkılaşmıştır. AKP iktidarı, Türkiye kapitalizminin büyüyen ham madde, pazar ve nüfuz alanı ihtiyacını "milli güvenlik" retoriği arkasına saklayarak bölgesel bir aktör olma iddiasıyla hareket etmektedir. Bu iddianın arka planında ise emperyalist güçler arasındaki çelişkiden yararlanmaya çalışan pragmatist bir manevra siyaseti, ancak son tahlilde Amerikan politikalarına sıkı bir bağlılık dışında bir şey yoktur.

Bu manevra siyasetinin son dönemdeki en somut sahnesi Suriye'dir. Aralık 2024'te Esad rejiminin çökmesi, Türkiye'yi bölgesel güç dengesinde kilit bir "güç simsarı" konumuna taşıdı. Bu durumu fırsata çevirmek isteyen AKP, Türkiye sermayesinin Suriye'nin yeniden inşa sürecinden (inşaat ihaleleri, enerji hatları, ticaret koridorları) pay alma, bölgedeki etki alanını genişletme ve Kürt hareketinin bölgesel kazanımlarını sınırlama hedefleriyle hareket etti.

Rusya-Ukrayna savaşında izlenen "dengeli" politika da aynı mantığın bir başka görünümüydü. NATO üyesi ve ABD'nin stratejik uşağı olarak İHA satışları başta olmak üzere birçok alanda görevini yerine getirirken, Rusya ile enerji ve turizm bağlarını da kesintiye uğratmadı. Ancak bu "denge", bir politik başarının ürünü değil, mevcut tablonun ABD ve Rusya'nın aynı anda işine geliyor olmasının ve tarafların kabul edebildiği sınırlar içerisinde kalmasının sonucuydu. Nitekim S-400 krizinde yaşandığı gibi, bu sınırları aşan her manevra AKP açısından ağır sonuçlar doğurabiliyor.

Kaldı ki S-400 krizinin yol açtığı sonuçlar AKP açısından hâlâ önemli bir karın ağrısı olmaya da devam ediyor. Her ne kadar kendisini bir "bölgesel güç" olarak sunmaya çalışsa da Ankara'da gerçekleşen son NATO zirvesiyle bir kez daha görüldüğü üzere, izlediği dış politika ABD'nin politikalarına mümkün olan en güçlü biçimde yedeklenme çabasından ibaret. Bu nedenle ortada bağımsız bir dış politika yönelimi ya da gerçek bir denge siyasetinden çok, ABD politikalarıyla uyumu mümkün olan en üst noktaya taşıyarak kendi payını ve hareket alanını genişletme girişimi var.

Bunlara Doğu Akdeniz'de enerji kaynakları etrafındaki gerginlik, AB ile ilişkilerin seyri başta olmak üzere birçok uluslararası sorunu ekleyebiliriz. Ancak bunların her biri aynı kaynaktan beslenen ve benzer sonuçlar ortaya çıkaran gelişmelerdir. Her biri, kendi iktidarını sürdürme ve Türkiye kapitalizminin muhtaç olduğu yeni sermaye birikim alanlarını elde edebilmek için emperyalist kapitalist sisteme daha güçlü ve avantajlı şartlarda eklemlenme arayışının sonucudur. Bu arayıştan ise bölge halklarının hayrına bir gelişme çıkmayacağı gibi AKP için de bir "bölgesel vekillik" hikayesi çıkmaz.

Sonuç: Krizin yönetimi ve örgütlü sınıf hareketi ihtiyacı

AKP'nin 25 yılı, her anlamda bir "kriz" sarmalıdır. Kapitalist sistemin çarkları her sıkıştığında —2001'de, 2008'de, 2018'de— sermaye kendi çıkarlarını güvence altına alacak politikaların, düzenlemelerin ve buna uygun siyasi ve hukuksal dönüşümlerin önünü açmıştır. AKP ise bundan yararlanarak kendi zorbalık rejimini adım adım inşa etmiştir. Krizlerin faturası ise istisnasız biçimde işçi sınıfına ve emekçilere kesilmiştir.

Bu tablonun eksik kalan yanı ise bir kez daha örgütlü bir işçi sınıfı hareketinin yokluğudur. Bugün baskı ve zorbalık rejimi dizginlerinden boşanırken, AKP rejiminin yarattığı korku iklimi, sınıfın kendi çıkarları etrafında bağımsız ve kitlesel bir mücadele hattı kurmasının önünde engel olmaya devam ediyor.

Ama öte yandan tam da bugün ortaya çıkan tablo; reel ücret kaybı, işsizlik, gelir adaletsizliği, demokratik hakların tasfiyesi vb. gelişmeler, işçi sınıfının sermaye düzenine karşı bağımsız bir siyasi odak inşa etmesi için nesnel zemini fazlasıyla sunuyor.

AKP'nin 25 yıllık bilançosu, ne bir "başarı" ne de yalnızca bir "kişisel diktatörlük" hikâyesidir. Sermayenin yaşadığı krizleri işçi sınıfına fatura ederek aşma yöneliminin kesintisiz tarihidir.

Bu tarihi kesintiye uğratacak olan ise sermaye sınıfının kendi içindeki çelişkileri veya emperyalist merkezlerin tercihleri değil, işçi sınıfının bağımsız, devrimci ve örgütlü mücadelesi olacaktır.

MMO İzmir Şubesi'nde 12 ücretli mühendisin işten çıkarılmasıyla başlayan eylem süreci üzerine işten çıkarılan mühendislerden Rohat Aliş Ayas ile konuştuk...

"Biz yalnız emeğimize değil, odalarımıza da sahip çıkıyoruz"

Makine Mühendisleri Odası İzmir Şubesi yönetimi tarafından işten atılan mühendisler olarak bir haftayı aşkındır eylemlerinizi sürdürüyorsunuz. Süreci anlatır mısınız?

Sürecimiz, Karşıyaka Belediyesi ile Oda arasındaki "denetim protokolü"nün iptal edilmesinin yol açtığı mali daralma ve buna bağlı olarak işten çıkarmalar yaşanacağı yönündeki söylemlerle başladı.

Biz ise sürecin başından itibaren Odanın bir kapitalist kuruluş gibi davranamayacağını, yapılan işin ticari bir iş olmaktan öte bir halk sağlığı sorunu olduğunu söyledik. Hem protokolün iptalini önlemeye çalışmak gerektiğini hem de eğer tasarruf tedbirleri Oda için bir zaruretse bunun işçi çıkarmak dışında başka yöntemlerle çözülebileceğini savunduk.

Biz somut bir sorunu ve buna ilişkin çözüm önerilerini tartışırken, gündem yeni ve yüksek kârlı piyasa alanları bulma vb. başlıklara çekilmeye çalışıldı.

Kendi ücretlerimizden bile belli oranda fedakârlık yapılabileceğine dair önerimize rağmen 8 arkadaşımızın iş akitlerinin feshedilmesi ve tartışmaların oyalanmaya döndürülmesi üzerine eleştirilerimizi kamuoyuyla açık bir biçimde paylaştık.

Yayınlanan metne karşı sanki MMO üyeleri olarak görüşlerimizi kamuoyuyla paylaşmamız bir suç teşkil ediyormuş gibi bir tutum geliştirilmeye çalışıldı.

Katıldığımız son toplantı yönetim tarafından provoke edildi. Metni yayınlayanlar hedef gösterildi. Yönetim kurulu üyelerinden biri gelip "Yarın sabah bunlarla yol yürümeyeceğiz" diyerek toplantıyı bitirdi. Sabah saatlerinde aranarak iş akitlerimizin feshedildiği söylendi.

Böylece biz oda üyeleri olarak şube yönetiminin politikalarına dair yaptığımız tartışmalar ve eleştirilerimiz nedeniyle işten çıkarılmış olduk. Yönetim bize, "eğer siz bizi eleştiriyorsanız, biz de sizin iş akdinize son veririz" deyip bunu gerçekleştirmiş oldu.

Böyle bir gerekçe sıradan bir iş yerinde bile kabul edilemez. Bu, değil TMMOB ve ona bağlı bir oda olan MMO'nun ilke ve değerlerine, burjuva iş hukukuna bile aykırıdır. Bunlar akıl almaz şeylerdir. Elbette işe dönme gibi bir talebimiz var ve kararın iptali için mücadele ediyoruz. Ama işsiz kalırsak da açlıktan ölmeyiz.

Biz sadece MMO'da ücretli çalışan mühendisler değiliz, aynı zamanda MMO üyeleriyiz. Odamızın böyle bir anlayışa mahkûm edilmesine ses çıkarmazsak, buna karşı yapılanlara itiraz etmezsek işte o zaman çok şey kaybederiz.

Tam da mücadelemiz bunun içindir. Bunu odaya karşı bir mücadele olarak sunmak ise aymazlıktır. Tam tersine ilk açıklamada söylediğimiz gibi biz yalnız emeğimize değil, odalarımıza da sahip çıkıyoruz..

Bu sorunlar nasıl çözülebilir? Bundan sonra ne yapılmalı?

Odamıza duyduğumuz sorumluluk gereği yaptığımız tartışmalar nedeniyle işten atılmamız bir akıl tutulmasıdır.

Meslek örgütlerimizin bu yöntemle, bu tarzla işten atma gerçekleştirmesi, var olan tartışma süreçlerini yönetimde olmanın verdiği güçle bastırmaya çalışması, ilkelerimize, değerlerimize, toplumsal mücadeleye bakışımıza ve anlayışımıza yabancıdır ve zarar veren tutumlardır. Kaldı ki işleyen süreç belli farklılıklara sahip olsa da biz tek örnekte değiliz. İstanbul EMO'da Nursemin süreci aynı tutumun başka bir versiyonudur.

TMMOB'un işleyişine tamamen aykırı bu tutumlardan geri dönülmesi hayatidir. Bu, bizim işsiz kalma sorunumuzdan çok daha önemlidir.

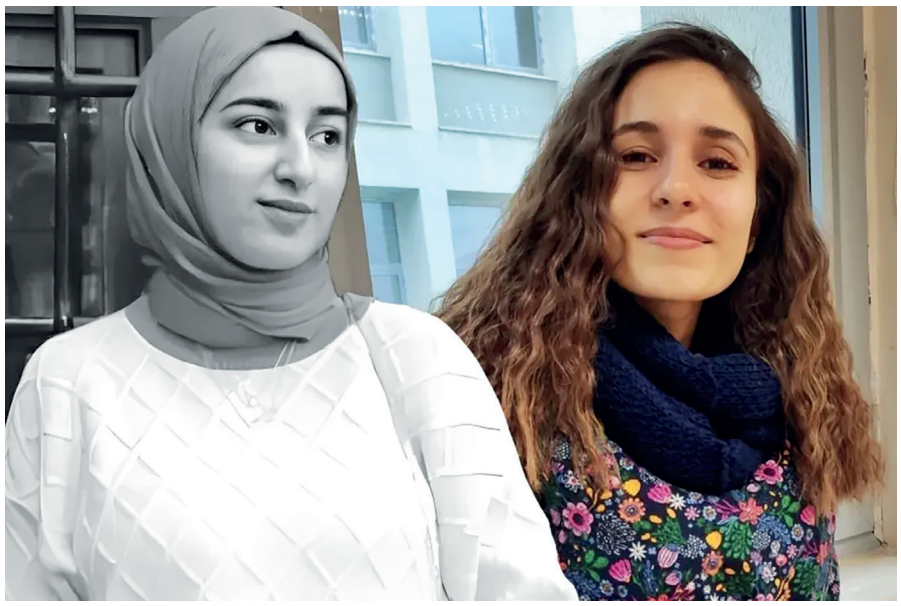
Önce yapılan yanlıştan dönülmeli, tüm atılanlar geri alınmalı, sorunlar açıklık ilkesine dayalı olarak ele alınmalıdır.

Çağrımız; TMMOB Genel Merkezi'nedir, MMO Genel Merkezi'nedir, İKK'yadır, TMMOB'a bağlı diğer odaların üye ve yöneticilerine ve hepsinden önemlisi MMO ve TMMOB'ye bağlı diğer odaların tüm üyelerinedir.

Odalarımızın, dolayısıyla TMMOB'un bu hâle düşürülmesine kimse izin vermemelidir. Toplumsal muhalefete düşen ise dar hesapları bir kenara bırakıp yükselttiğimiz bu itiraza sahip çıkmaktır.

Rojin, Gülistan ve daha niceleri…

“Rojin’in, Gülistan’ın, Narin’in ve daha nicelerinin böylesine vahşice katledilmesi ve yaşam hakkını korumakla yükümlü olan devlet kurumlarının faillerin sırtını yasladığı yerler haline gelerek suçlunun aleni biçimde korunması, devletin ve tüm aparatlarıyla bu düzenin çürümüşlüğünün en net kanıtıdır.”

27 Eylül 2024 tarihinde kaldığı yurttan çıktıktan sonra kendisinden haber alınamayan ve 18 gün sonra cansız bedeni Van Gölü kıyısında bulunan üniversite öğrencisi Rojin Kabaiş soruşturmasında geçtiğimiz günlerde yeni bir gelişme yaşandı. Dosyanın avukatı tarafından yapılan açıklamada, otopsi raporunda Rojin’in midesinde ve iç organlarında roküronyum adlı felç etkisi yaratan anestezik maddeye ve cerrahi müdahalelerde kullanılan ornidazole rastlandığını ve bu bilgilere göre Rojin’in bayıltılarak ve felç edilerek katledildiğini ifade etti. İlaç etken maddelerinin Rojin’in kaybolduğu tarihten iki hafta önce geçirdiği ameliyattan kalmış olabileceği vurgulansa da bu maddelere midede rastlanması ve aradan geçen o kadar sürede ilacın etkisini çoktan yitirmiş olması Rojin’in bayıltılıp felç edilerek vahşice katledildiği gerçeğini gözler önüne seriyor.

Vahşet bununla da bitmiyor. İki yıl boyunca bizzat devlet kurumları tarafından yapılan ihmaller, delil karartmalar birbirini izliyor. Rojin’in bedeninde iki erkeğe ait DNA bulunmasına rağmen bu gerçek Adli Tıp Kurumu tarafından aylarca gizleniyor. DNA’ların kimlere ait olduğu ise aradan geçen iki yıla rağmen hâlâ ‘belirsizliğini’ koruyor. Kaybolduğu ilk üç gün boyunca etkin bir arama çalışması ve sinyal takibi dahi yapılmıyor. Yine telefon kayıtları kaybolduktan günler sonra siliniyor, bu bilgi de geçtiğimiz günlerde ortaya çıkıyor. Katledildiğine ve istismara dair onca veri varken ‘intihar’ denilerek bu vahşetin üzeri kapatılmaya çalışılıyor. Sürecin peşini bırakmayacağını söyleyen ailesine yöneltilen ölüm tehditlerine dahi kulak asılmıyor. Bu cinayetin üstünün örtbas edilmeye çalışılmasına rağmen soruşturmanın bu aşamaya kadar gelebilmesi ise kadın örgütlerinin, baroların, ilerici kurumların çabaları sayesinde oluyor.

Bundan altı yıl önce kaybolan ve valinin oğlu tarafından istismar edilerek katledildiği ve valisinden doktoruna, emniyetine kadar koca bir çetenin bu cinayet ve istismarı örtbas ettiği ortaya çıkan Gülistan Doku cinayetinde ise Gülistan’ın cesedine hala ‘ulaşılamıyor’.

Günden güne tırmanan ve evde, işte, okulda, sokakta yaşamın her alanına yayılan kadın cinayetleri ise Rojin’in de Gülistan’ın da söylendiği gibi münferit olaylar olmadığını çok net ortaya çıkarıyor. Bu yılın sadece ilk yedi ayında 231 kadının katledilmesi, 151 kadının şüpheli biçimde yaşamını yitirmesi ülkemizde kadınların yaşamının güvenceden ne kadar uzak olduğunu gösteriyor.

Elbette faillere verilen ceza indirimleri ve etkin soruşturmaların yürütülmemesi, AKP iktidarının kadın düşmanı söylem ve politikaları bu cinayetlere davetiye çıkarıyor. Bununla birlikte Rojin’in, Gülistan’ın, Narin’in ve daha nicelerinin böylesine vahşice katledilmesi ve yaşam hakkını korumakla yükümlü olan devlet kurumlarının faillerin sırtını yasladığı yerler haline gelerek başta ailesi olmak üzere suçlunun aleni biçimde korunması, devletin ve tüm aparatlarıyla bu düzenin çürümüşlüğünün en net kanıtıdır.

İktidarını korumak, sömürü düzeninin bekasını sağlamak uğruna emekçi kesimlerin üzerinde estirdiği terörün dozunu gittikçe artıran sermaye iktidarı söz konusu kadınlar olduğunda pervasızlıkta sınır tanımıyor. Son yıllarda korkunç boyutlara ulaşan kadın cinayetleri tablosu da kadınları sindirmeye, yok saymaya, çifte sömürüyü dayatmaya çalışan AKP iktidarının ve asıl olarak bu düzenin eseridir.

Kadın cinayetlerini durdurmanın, katledilen kadınların hesabını sormanın, eşit ve özgür bir düzende yaşamanın tek yolu da bu çürümüş ve kokuşmuş düzenin üzerine yürümekten geçmektedir.

Nafaka hakkı hedefte...

12. Yargı paketinin birinci kısmı 31 Temmuz tarihinde yasalaşarak yürürlüğe girmişti. Paketin boşanma ve nafaka gibi konuları kapsayan ikinci kısmı ise Ekim ayında Meclis gündemine gelecek. Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, Anayasa Mahkemesi’nin 4 Haziran’da nafaka hakkının kısıtlanmasına ilişkin aldığı kararın ardından nafakaya ilişkin yeni düzenleme de bu pakette ele alınacak.

AKP iktidarı nafakayı süreye bağlamayı ve sınırlandırmayı (evlilik süresi veya en fazla 5 yıl), böylelikle kadınların nafakaya fiilen erişimini zorlaştıracak adımlar atmayı planlıyor. Nafaka hakkının gasp edilmek istenmesi, iktidarın kadınların kazanılmış haklarını tırpanlamaya yönelik hamlelerinin bir parçasıdır.

Zira iktidar açısından nafakanın kaldırılması ya da sınırlandırılması, gerici ideolojik saikler bir yana, “kutsal aileyi” güçlendirmek adı altında sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda doğurganlığı artırmak ve boşanmaların önüne geçmek bakımından önemli

bir yerde duruyor. Boşanmanın ardından kadınların temel ihtiyaçlarını karşılamaya ancak sınırlı bir katkı sunan nafaka ortadan kaldırılarak, kadınlar ekonomik olarak daha fazla kuşatılmak ve hane içinde kalmaya zorlanmak isteniyor.

İşçi ve emekçi kadınlar olarak nafaka hakkının gasp edilmesini hedefleyen saldırılara karşı çıkmamız gerekiyor. Kadınların iş ve gelir güvencesi, insanca yaşanacak ücret hakkı, başta çocuk bakımı olmak üzere istihdama ve toplumsal yaşama katılımlarının önündeki tüm engellerin kaldırılması ve hayatın her alanında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması talepleri etrafında birleşerek rejimin saldırılarına karşı örgütlenmeliyiz.

DGM Direnişi:

İşçi sınıfı faşizme karşı

“DGM Direnişi, işçi sınıfının gelişen bilinciyle paralel olarak ülke siyasetine, sınıfsal konumu ve gücüyle müdahale ederek değiştirme iradesini ortaya koyan önemli bir deneyim yarattı.”

İşçi sınıfı mücadelesinin önemli direnişlerinden olan DGM Direnişi’nin 50’inci yıl dönümündeyiz. Sınıf mücadelesi, kendi tarihinden öğrenerek, yarattığı deneyimlerin birikimiyle geleceğe yürüyebilir. 1976 yılında gerçekleşen ve yüz binlerce işçiyi kapsayan DGM Direnişi de bu tarihin önemli bir parçasıdır.

İşçi sınıfı mücadelemiz 1960’larla güçlenmeye, toplumsal yaşamı belirlemeye başlamıştır. Sermaye sınıfı, gelişen sınıf hareketi ve toplumsal mücadeleyi engellemek, işçi sınıfının eylemiyle birlikte gelişen örgütlülüğünü dağıtmak için çok sayıda saldırı gerçekleştirdi. Sonuçta bu sınıflar mücadelesiydi ve her sınıf kendi bakışı, çıkarları temelinde konumlanıyordu. Yasal ya da yasa dışı, devlet gücüyle ya da sivil faşist çetelerle burjuvazi gelişen sınıf mücadelesini engellemeye, toplumsal yaşamı tahakküm altına almaya ve sermaye sınıfı için ülkeyi sömürü cennetine çevirmeye çalışıyordu. İşçi sınıfı ise bu saldırılar karşısında giderek güçlenen bir direnç ortaya koyuyor, fabrika fabrika örgütleniyor, devlet sendikacılığına karşı DİSK şahsında örgütlülüğünü pekiştirmeye çalışıyordu. Tek tek fabrikalarda ya da ülke genelinde işçi sınıfına dönük her saldırı hamlesini direnişle karşılıyor, ekonomik ve sosyal haklarının yanı sıra örgütlülüğünü de korumaya çalışıyor, kazanımlarının gasbedilmesine karşı mücadele ediyordu. DİSK’in kapatılması hamlesi, 12 Mart 1970 muhtırası vb. sermaye düzeninin gelişen sınıf hareketi ve toplumsal mücadelesinin önünü kesmek için giriştiği kapsamlı saldırılar olarak gelişti. Ancak amacına ulaşamadı. Gelişen mücadele engellenemedi. 1970’li yıllar işçi sınıfı için çok daha kitlesel, kararlı ve giderek siyasallaşan, ekonomik ve sosyal istem ve taleplerden çıkarak ülke gündemine müdahale etmeye başlayan, siyasal istem ve talepler ileri süren bir içeriğe kavuştu.

İşçi sınıfına ve ilerici-devrimci toplumsal muhalefete yönelik yeni bir saldırı hamlesi olarak Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmak istendi. Sermaye düzeni mevcut yasaların gelişen mücadeleyi engellemeye yetmediğini düşünerek, olağanüstü yetkilerle donatılmış DGM’lerle demokratik hak ve özgürlükleri tırpanlamak, DGM’ler yoluyla gelişen mücadeleyi biçmek için adım attı. İlk olarak 1973 yılında gündeme getirilen ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen DGM yasası, Milli Cephe Hükümeti tarafından 1976 yılında tekrar gündeme getirildi. MC’nin Başbakanı Süleyman Demirel’in “mevcut yasaların biraz sıkılaştırılması” olarak tanımladığı süreç, dönemin sınıf hareketi DİSK ve devrimci hareket tarafından “sıkıyönetimsiz sıkıyönetim” olarak tanımlandı. DİSK bu adıma “DGM’ler işçi sınıfının sendikal, siyasal ve düşünsel mücadelesini hedef alıyor” diyerek meydan okudu.

Hükümetin yasa hazırlıklarını patron örgütleri ise sevinçle karşılıyor ve sundukları raporda ayrıcı şunları ifade ediyorlardı; *“işçi ücretleri dondurulmalı, toplu sözleşmelerle işçilere sağlanan haklara sınır konulmalı, işçilerin sendika kurma hakları konusunda yeni düzenleme yapılmalı, yasalardaki boşluklar ve devlet yönetimindeki zaaflar giderilmeli.”*

Tarihler 16 Eylül 1976’yı gösterdiğinde, DİSK üyesi işçiler “Genel Yas” olarak ifade edilen genel greve başladılar ve yasanın geri çekilmesini istediler. Türk-İş yönetiminin tersi çağrısına rağmen çok sayıda Türk-İş üyesi sendika ve işçinin içinde yer aldığı, sayıları yüz binleri bulan işçinin katıldığı ve günlerce süren DGM direnişi sonucu bu saldırı hamlesi işçi sınıfının direnişiyle püskürtüldü. DGM’ler bir kez daha ancak 12 Eylül 1980’de gerçekleşen faşist darbenin ardından gündeme getirilebildi.

DGM Direnişi, işçi sınıfının gelişen bilinciyle paralel olarak ülke siyasetine, sınıfsal konumu ve gücüyle müdahale ederek değiştirme iradesini ortaya koyan önemli bir deneyim yarattı.

Bugün faşist baskı ve zorbalık zincirlerinden boşanırken, zaten sınırlı olan demokratik hak ve özgürlükler bütünüyle ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. İşçi sınıfının bu büyük direnişi, yükselen zorbalık rejimine karşı nasıl mücadele edilmesi gerektiğini ve bu saldırganlığın karşısına dikilebilecek en büyük gücün işçi sınıfının örgütlü mücadelesi olduğunu bir kez daha gösteriyor.

“80’ler akımı”: Hatırlananlar, unutulanlar…

Son dönemlerde sosyal medyada “80’ler akımı” gündem oldu. Günümüz fotoğraflarını yapay zekâ filtreleriyle dönemin kılık kıyafet modasına, saçlarına, gözlüklerine ve dekorlarına dönüştüren fotoğraflar hızla yaygınlaştı. Fotoğraflara bakınca insan, 80’li yılların moda, eğlence, romantizm ve renkli hayatların yaşandığı bir dönem olduğunu düşünüyor. Zaten bazı kullanıcılarda “Ah, nerede o güzel günler?” diye hayıflanıyor. Elbette her dönemin olduğu gibi 80’li yılların da kendine has güzellikleri olabilir. Bunların bir kısmı estetik gelebilir ve bugün kullanılabilir.

Ancak bu tür kampanyaların bir reklam ve pazarlama aracına dönüşmesi ya da kişisel bilgilerin bu yolla elde edilerek verileştirildiğine dönük tartışmalar bir yana, 80’ler bize çok daha başka şeyler hatırlatıyor.

60-70’li yıllar, ülkemizde sınıf hareketinin adım adım gelişerek büyüdüğü yıllar oldu. Gelişen kapitalizm bir yandan sömürüyü artırırken öten yandan artan sömürüye karşı sınıf hareketi ve devrimci hareket de birbirine paralel olarak gelişti. Bu gelişim, ülke tarihinin sosyal, kültürel ve siyasal açıdan en üretken dönemlerinden birini yarattı. “Başka bir dünya mümkün” fikri ve büyüyen toplumsal mücadelenin etkisiyle o dönemin aydın ve sanatçıları, değişik alanlarda önemli eserle verdiler. Yaşanılan sadece siyasal değil aynı zamanda kültürel bir aydınlanmaydı.

İşçi sınıfı ve emekçilerin bu toplumsal uyanışı, 12 Eylül 1980 askerî faşist darbesiyle kesildi. 12 Eylül ile birlikte işçilerin, emekçilerin ve gençlerin örgütlü gücü dağıtıldı. Sendikal faaliyetler sınırlandırıldı, dernekler ve siyasi partiler kapatıldı. Devrimci ve muhalif kültür-sanat faaliyetleri baskı altına alındı. Kitaplar toplatıldı, filmler yasaklandı, yayınevleri kapatıldı. Çok sayıda sanatçı, yazar, aydın, sendikacı ve devrimci tutuklandı, işkencelerden geçirildi, yıllarca cezaevlerinde tutuldu, bazıları idam edildi.

Darbe yalnızca siyasal örgütlenmeyi değil, toplumun düşünme ve itiraz etme kanallarını da hedef aldı. İnsanların bir araya gelmesinin, örgütlenmesinin ve yaşananları birlikte sorgulamasının önüne duvarlar örüldü. Toplumun siyasal hafızası parçalanırken apolitizm ve bireyselleşme güçlendi. Emekçilerin örgütlü mücadelesinin yerine, tüketen ve seyreden bireyin konulduğu, herkesin kurtuluşunun kendinden geçtiğini işleyen yeni bir toplumsal düzen şekillenmeye başladı. Şimdi kullanılan fotoğraflardaki o şaşalı saçlar bu fotoğraflara eşlik eden arabesk ve pop parçalar toplumun içine sürüklenmeye çalışıldığı depolitizasyonun simgeleri olarak işlev gördü.

Hızla popülerleşen akımın 80’li yılları kabarık saçlar, büyük gözlükler, arkaya hazırlanan dekorlar ve araba modelleriyle hatırlaması, 12 Eylül’ün karanlık çehresinden uzak, nostaljik bir hayat göstermesi elbette çok özel ve bilinçli bir çaba değildir. Ancak her şey gibi toplumsal hafıza da politik tercihlerimize göre şekil alır.

Tam da eylül ayında yaygınlaşan bu uygulama, ışıltılı hayatların ötesinde asker postalları arasında geçen yaşamları, sansürü, işkenceleri, darağaçlarını ve yasakları görünmez kılıyor.

Bizlerin hafızasında 80’ler dendiğinde kalan emanet paltosuyla idam sehpasına çıkan Erdal Eren’in son bakışı oluyor. Tekerlemeye benzeyen ve dönemin ruhuna uygun arabesk şarkılar yerine, “Ölümün rengi beyazdır derler, oysa simsiyah burası, ölümün kokusu yoktur derler, oysa barut kokuyor burası…” diyen, darbede tutsak edilen şairlerin şiirlerini hatırlıyoruz. Yılmaz Güney’in 80’li yıllardaki hapishane koşullarını anlatan Duvar filmi, yine darbe koşullarında yoksul halkın çektiği zorlukları anlatan Yol filmi geliyor. Kendisine dayatılan sefalete karşı ayağa kalkan, 1988-90 arasında ülkeye yeniden bahar geleceğini müjdeleyen işçi hareketinin gücü geliyor. Zonguldak maden işçilerinin kilometrelerce yürüyerek Ankara’nın kapısına dayanması geliyor.

Sosyal medya platformu için bir pazar alanı ve kazanç kapısı olan bu yeni “akım”, ona katılanlar için masum bir nostalji olabilir elbette. Ancak bu uygulamanın, sermaye düzeni açısından ise toplumsal hafızayı silikleştirmek, unutturmak ve o dönemin gerçeklerinin üstünün örtülmesi gibi bir işlevi olduğu gerçeğini değiştirmez.

Çünkü basit bir fotoğraf paylaşımı olarak başlayan şey, milyonlarca kez tekrarlandığında bir dönemin hafızasında önemli bir yer edinir. Aradan yıllar geçtiğinde ise neyin hatırlanacağı, neyin unutulacağı, hangi geçmişin yeniden kurulacağı toplumsal bir mücadele alanına dönüşür.

80’ler akımı bize kabarık saçları ve büyük gözlükleri gösterebilir. Ama asker postallarının altında ezilen bir toplumsal mücadele gerçeğini ve buna rağmen yeşeren umutlar gerçeğini örtemez.

MÜCADELE POSTASI

Emeğin Kurtuluşu

işçi sınıfının sesi olarak çıkıyor.
Yani işyerlerinde
yaşadıklarımızı,
uğradığımız haksızlıkları,
yaşadığımız deneyimleri
paylaşmak,
ülkede ve dünyada
yaşananları işçi sınıfının
gözüyle yorumlayabilmek
için çıkıyor.
Sen de bu sese sesini kat!

Unutma;
Emeğin Kurtuluşu
senin sesin,
senin soluğun!

Doğudan batıya bu mücadeleleri ortaklaştırmalıyız!

İzmir'den Vartolu bir emekçi yazdı…

Varto aslında 2000 yılından bu yana yoğun göç vermeye başlayan bir ilçe. Bireysel tarımın bitmesi insanların ekonomik olarak metropollere yerleşmesinin önünü açmış oldu. Dolayısıyla geride kalanlar ise ancak metropole göç eden insanların yardımları ile ayakta kalmaya başladı. Bu da bir anlamda yoksulluk ve sefaletin batıdan doğuya giderek yaygınlaştığı anlamına gelmektedir.

Bu durumda ülkenin her tarafında yoğun bir yağma politikasının önünü açmış oluyor.

ABD menşeli IGNIS şirketi Varto'da bir jeotermal tesis kurmak istiyor; bunu da tüm Varto halkına işsizliğe, yoksulluğa çare olarak gösteriyor.

Diğer yandan ise birkaç şatafatlı söz ile bunun doğaya zararı olmayacağını ifade ediyor.

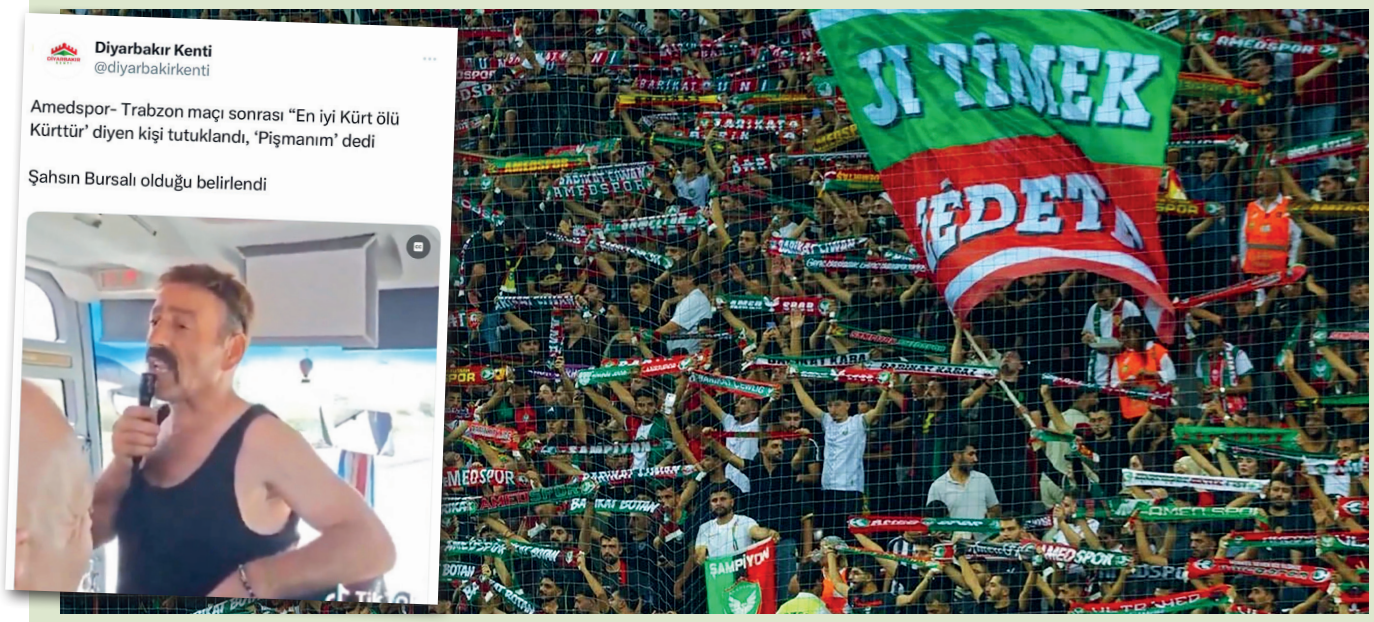
Bunun büyük bir yalan olduğunu ülkedeki talan politikasından biliyoruz. Geliyorlar, taşından toprağına kadar sömürüyorlar; hiçbir şey kalmadığında çekip gidiyorlar. Bunu yaparken de doğanın yaratacağı etkiyi hesaba katmıyorlar, tek dertleri kâr çünkü.

Varto 1966'da büyük bir deprem yaşadı. Yani aynı zamanda burası yoğun bir fay hattının tam ortasında bir yer. Buradan bakınca bu tesisin ne tip tehlikeler barındırdığı ortada.

Neyse ki Varto halkı bu konuda duyarlı ve doğru bilgilendirme ve öncülük sayesinde bugün çadır nöbeti ve çeşitli etkinlikler ile mücadelesini sürdürüyor. Fakat bu tek başına yeterli değil. Varto'da verilen mücadele bu ülkede her alandan sahiplenilmeli. Aynı zamanda Varto halkının da bu mücadelesini başka emek mücadeleleri ile birleştirmeli. Burada sadece IGNIS yok, burada ülkeyi sömüren zihniyetin bir nüvesi var. Dolayısıyla "ya hep beraber ya hiçbirimiz" demeli, doğudan batıya bu mücadeleleri ortaklaştırmalıyız.

İşçiler birlik, halklar kardeş olmalı!

Kayseri'den bir savunma sanayi işçisi yazdı...

Amedspor, Trabzonspor maçı oynandı. Maçtan çok maçtan sonra yaşananlar konuşuluyor. Zira Amedspor taraftarları saldırıya uğradılar. Kürt kimliğinden ötürü ırkçı saldırılara maruz kaldılar. Bir defa daha "en iyi Kürt ölü Kürt" zihniyeti hortladı.

Patronlar için önemli olan Kürt olmak, Türk olmak, Sünni olmak, Alevi olmak, kadın olmak, erkek olmak değildir. Önemli olan sınıf olarak zenginleşmektir. Ezilenlere karşı bir ve bütün olmalarının nedeni de budur.

Patronlar savaştan beslenirler. Kendi canları kıymetlidir. Savaşan ve ölenler emekçilerdir. Savaşın rantını yiyenler patronlardır. Cefasını çekenler emekçilerdir.

Ortadoğu halklarının katili ABD önünde eğilirler. Azılı katil Suriye devlet başkanı Şara'ya destek verirler. Bir yandan da "yerli ve milliyiz" derler. Bu düzeni değiştirmek isteyen işçi sınıfını, emekçileri gözaltına alır, tutuklarlar. Terörist derler.

Siyaseti dizayn etmek için yargı eliyle operasyon yaparlar. Muhalefet belediye başkanlarını yargı marifetiyle gözaltına alır, tutuklarlar. Belediye meclis üyelerine baskı yaparlar. Emekçilerden alamadıkları belediyeleri gasp ederler.

İşçi, emekçi ve emekliyi fakirleştirirler. Patronlara yeni kâr kapıları açmak için bölgesel asgari ücreti gündeme getirirler. Özelleştirmelere hız verirler.

Bu oyunu bozmak için biz işçiler, emekçiler, köylüler saldırılara karşı mücadele etmeliyiz. Haklarımıza, çocuklarımızın geleceğine düşman sermaye düzenine karşı; "işçilerin birliği, halkların kardeşliği" için birleşmeli, mücadele etmeliyiz.

2015 Metal Fırtınası deneyimi hâlâ işçilerin hafızasında

Bursa'dan Türk Metal üyesi işçiler yazdı...

"Güçlü otomasyon yapabilmek için en azından bir miktar pazarın büyümesi, adetlerin artması gerekiyor. Diğer taraftan da işçi maliyetlerin aşağı çekmenin yollarını aramak zorunda kalıyoruz. Bazen en azından verimliliği artırarak çözebiliyorsunuz. Bazen de işte pahalı çalışanlarınızın yerine genç yeni nesiller koymak gibi çok insani olmasa da yapmak zorunda kaldığımız çözümlere bakmamız gerekiyor." diyor Şahince Otomotiv Genel Müdürü Özgür Şahin, bundan 6 ay önce Bursa AS TV'ye verdiği röportajda…

Bir de genel müdür, utanmadan sıkılmadan bu durumu "çok insani olmayan koşullar" diye tanımlıyor. Yani onların serveti büyürken işçinin yaşam düzeni altüst olsun istiyor.

Bu sermaye sınıfının sözcüsü diyor ki; işçiler insani olmayan koşullarda yaşayabilir, çalışabilir. Yeter ki sermayenin çıkarlarına, kârlarına bir zeval gelmesin!

Bütün bunlarda sermayenin ajanı haline gelmiş Türk Metal'in rol oynuyor olması ise hiç şaşırtıcı değil. Eski işçiler, bizzat Türk Metal'in onayıyla işten çıkarılıyor. İş güvencesi, insanca yaşam ve insanca çalışma koşulları Türk Metal, sermaye ve iktidarın ortak politikalarıyla yok sayılıyor.

Bunu tersine çevirecek tek güç, metal işçilerinin tabandan, sermayenin güdümündeki sendikalardan bağımsız olarak yaratacağı örgütlü güçtür.

2015 Metal Fırtınası'nda sermayeye ve Türk Metal'e isyan eden işçilerin mücadele birikimi ve deneyimi hâlâ metal işçilerinin hafızasında.

Gün bu hafızayı yeniden bilinç ve eyleme döndürme, bu sömürü düzenine son verme günüdür.

12 Eylül'e neden mi karşıyız?

Bursa'dan metal işçileri yazdı...

12 Eylül'e neden mi karşıyız? Çünkü patronlar sınıfı kendi kârları ve sarı sendikaların önünü açmak için işçi sınıfının öncü gücünü ezdiler. Ülkeyi dikensiz bir gül bahçesi yapmak istediler. 1980'in Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) başkanı Halit Narin bunu açıkça ifade ediyordu. Narin, "Bugüne kadar işçiler güldü biz ağladık, şimdi gülme sırası bizde." diyerek işçi sınıfını siyasal ve sendikal olarak örgütsüz bırakarak sermaye sınıfının gülmesi için darbeyi ayakta alkışladı.

Bugün Türk Metal'de yetkili büyük fabrikalar 1980'de DİSK Maden-İş Sendikası'nda örgütlüydü. Renault, Karsan, Beltan, Çemtaş sadece bunların 4 tanesi. Bunun gibi onlarca fabrikada Türk Metal'in esamesi okunmuyordu. İşçiler fabrikalara sokmuyordu. Bu sarı işbirlikçi sözde sendika Türk Metal'in fabrikalara girmesi ancak asker

postalları altında ve askeri mahkemelerce olanaklı olabildi.

Ancak Bursa'dan sınıf bilinçli metal işçileri olarak tarihimizi ve gücümüzü biliyoruz. Bu yüzden er ya da geç metal işçisi kendi gerçek örgütlülüğüne kavuşacaktır. Metal Fırtınalar bunun yolunu gösterdi. Şimdi yeni metal fırtınalara hazırlık yapma zamanı.

Bursa Aksagaz işçilerinin sesine kulak verelim

Bursa'dan bir metal işçisi yazdı...

Bursa AKSAGAZ'da DİSK Enerji-Sen üyesi arkadaşlarımız 3 aydır direniyor! Evinde ocağın yanıyorsa, suyun ısınıyorsa direnen Aksagaz işçilerini hatırla! Peki neden mi direniyorlar? İnsanca yaşayacak ücret, insanca çalışma koşulları, sendikal hak ve özgürlükleri için direniyorlar! Ne mi istiyorlar?

Hukuksuzca işten atılan 22 arkadaşlarının işe iadesinin gerçekleşmesini, taşeron dayatmasının bitmesini ve enerji işçisine yakışır gerçek bir Toplu İş Sözleşmesi imzalanmasını istiyorlar!

Bursa'lı işçiler, emekçiler, gençler; bu sese kulak verelim. Direnişleri ile dayanışmayı büyütüp kazanmalarını sağlayalım. Direnişçi işçilerin çadırlarına dayanışma ziyaretleri örgütleyelim. Aksagaz'ı arayarak işçilerin taleplerinin kabul edilmesi için basınç uygulayalım.

Gücümüz birliğimizden gelir!

Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!

Bursa AKSAGAZ adres: Bağlarbaşı, 1. Bakım Sk. No:2, 16170 Osmangazi/Bursa

Telefon: 4141133

Toprağına, suyuna ve ormanına sahip çıkanların mücadelesini büyütelim!

> Bugün Akbelen'e sahip çıkılmazsa yarın başka bir orman, Giresun'a sahip çıkılmazsa başka bir köy, Varto'ya ve Bingöl'e sahip çıkılmazsa başka bir yaşam alanı hedef alınacaktır.
>
> Bu yüzden mesele birkaç maden projesinin durdurulmasından ibaret değildir. Mesele, toprağın ve suyun sermayenin sınırsız kâr hırsına kurban edilip edilmeyeceğidir. Mesele, yaşam alanlarımızın şirketlerin karlarından daha değerli olup olmayacağıdır.

Akbelen'de, Giresun'da, Varto'da, Bingöl'de ve daha birçok yerde köylüler aynı saldırının karşısında direniyor: Sermayenin toprağa, suya, ormana, yani yaşama el koyma saldırısı.

Bugün köylülerin karşısına dikilen yalnızca birkaç iş makinesi ya da bir maden şirketi değildir. Arkalarında sermayenin çıkarlarına göre düzenlenmiş yasalar, ruhsatlar, izinler ve kamu kurumlarıyla bütünleşmiş bir düzen vardır. Yıllardır yapılan yasal değişikliklerle ormanların, meraların, tarım alanlarının, zeytinliklerin ve su kaynaklarının maden şirketlerine açılmasının amacı bellidir; doğanın ve emeğin üzerindeki yağmayı kolaylaştırmak, şirketlere yeni kâr alanları yaratmak.

Bunun bedelini ise yalnız o alandaki köylüler değil işçiler, emekçiler ve bütün toplum ödemekte.

Bir orman kesildiğinde yalnızca ağaçlar yok olmuyor. Hayvanların yaşam alanları, köylünün geçim kaynağı yok ediliyor. Bir tarım arazisi maden sahasına çevrildiğinde yalnızca toprak kaybedilmiyor, insanların kendi yaşamını sürdürme imkânları ellerinden alınıyor. Sular kirletildiğinde bunun sonuçları yalnızca maden sahasının çevresinde kalmıyor. Zehirlenen su toprağa, ürüne, sofraya ve bütün toplumun yaşamına ulaşıyor.

Üstelik bu düzen, doğayı yağmalarken işçilerin canını da hiçe sayıyor. Madenlerde düşük ücret, ağır çalışma koşulları, güvencesizlik ve iş cinayetleri sermayenin kâr hesabının ayrılmaz bir parçası olarak yaşanıyor. Toprağın altında çalışan işçiyle toprağın üstünde yaşamını sürdürmeye çalışan köylünün karşı karşıya olduğu sorunların kaynağında aynı rant ve sömürü düzeni duruyor.

Şirketler örgütlüdür. Sermayeleri, hukuk büroları, mühendisleri, lobileri ve devletin olanaklarına erişimleri vardır. Karşılarında duran köylülerin ise kararlık dışında bir silahları yoktur çoğu zaman. Bu eşitsizliği değiştirecek olan, direnişlerin birbirinden kopuk kalmaması, işçilerin, köylülerin, emekçilerin, sendikaların ve toplumsal örgütlerin ortak dayanışmasının büyütülmesidir.

Bugün ihtiyaç duyulan şey, direnen köylüleri yalnızca hayranlıkla alkışlamak değildir. Onların seslerini duyurmak, mücadelelerini ülkenin dört bir yanına taşımak, şirketlerin ve iktidarın karşısında güçlü bir toplumsal direnç oluşturmaktır.

Çünkü bugün Akbelen'e sahip çıkılmazsa yarın başka bir orman, Giresun'a sahip çıkılmazsa başka bir köy, Varto'ya ve Bingöl'e sahip çıkılmazsa başka bir yaşam alanı hedef alınacaktır.

Bu yüzden mesele birkaç maden projesinin durdurulmasından ibaret değildir. Mesele, toprağın ve suyun sermayenin sınırsız kâr hırsına kurban edilip edilmeyeceğidir. Mesele, yaşam alanlarımızın şirketlerin kârlarından daha değerli olup olmayacağıdır.

Toprağına, suyuna ve ormanına sahip çıkanların mücadelesini büyütelim. Direnişlerle dayanışmayı örgütleyelim!